

Анотація

Магістерська робота присвячена дослідженню лексичних і стилістичних особливостей перекладу роману Софії Андрухович *«Амадока»* німецькою мовою. У роботі здійснено комплексний аналіз способів передачі індивідуально-авторського стилю, емоційно-експресивних засобів та культурно маркованих елементів у перекладі художнього тексту. Особливу увагу зосереджено на порівнянні лексико-стилістичної структури українського оригіналу та німецького перекладу, визначенні характерних перекладацьких трансформацій і їх впливу на художню цілісність твору.

Дослідження проводиться на матеріалі вибраних фрагментів роману, у яких найяскравіше проявляються індивідуальні риси авторського стилю Софії Андрухович – складна метафоричність, багат шаровість образів, поєднання історичного й філософського вимірів, інтертекстуальність та символізм. У німецькому перекладі ці риси вимагають особливої перекладацької уважності, адже відтворення мовної картини світу автора пов'язане не лише з точністю лексичного вибору, а й з передачею стилістичного тону, емоційної напруги та культурної конотації.

У ході аналізу розглянуто приклади перекладу лексем із національною семантикою, фразеологізмів, авторських метафор і стилістичних фігур. Порівняння текстів показало, що перекладач застосовує широкий спектр трансформацій – від лексичних замінів і конкретизацій до стилістичних адаптацій та компенсацій – із метою збереження художнього ефекту й зрозумілості для німецькомовного читача. З'ясовано, що переклад *«Амадоки»* демонструє баланс між точністю і творчістю, зберігаючи філософську глибину й образну складність оригіналу.

Отримані результати дозволяють простежити закономірності передачі індивідуального стилю українського автора в іншомовному контексті та показують, що переклад художнього твору є процесом міжкультурної комунікації, у якому поєднуються лінгвістичні, культурні та естетичні чинники. Практична цінність роботи полягає у можливості використання її результатів у

викладанні курсів перекладознавства, стилістики й теорії художнього тексту, а також у підготовці майбутніх перекладачів художньої літератури.

Ключові слова: переклад, лексико-стилістичний аналіз, художній переклад, Софія Андрухович, *Амадока*, німецька мова, авторський стиль, перекладацькі трансформації.

Zusammenfassung

Die Masterarbeit ist der Untersuchung der lexikalischen und stilistischen Besonderheiten der Übersetzung des Romans „*Amadoka*“ von Sofija Andruchowytsh ins Deutsche gewidmet. In der Arbeit wird eine umfassende Analyse der Strategien zur Wiedergabe des individuellen Autorenstils, der emotional-expressiven Mittel sowie der kulturell markierten Elemente in der literarischen Übersetzung durchgeführt. Dem Vergleich der lexikalisch-stilistischen Struktur des ukrainischen Originals und der deutschen Übersetzung sowie der Bestimmung charakteristischer Übersetzungstransformationen und ihres Einflusses auf die künstlerische Ganzheit des Werkes wird besondere Aufmerksamkeit gegeben.

Die Untersuchung basiert auf ausgewählten Fragmenten des Romans, in denen die individuellen Merkmale des Stils von Sofija Andruchowytsh am deutlichsten zum Ausdruck kommen – komplexe Metaphorik, Mehrschichtigkeit der Bilder, die Verbindung historischer und philosophischer Dimensionen, Intertextualität und Symbolismus. In der deutschen Übersetzung erfordern diese Merkmale besondere translatorische Aufmerksamkeit, da die Wiedergabe des sprachlichen Weltbildes der Autorin nicht nur eine präzise lexikalische Auswahl, sondern auch die Übertragung des stilistischen Tons, der emotionalen Spannung und der kulturellen Konnotationen voraussetzt.

Im Rahmen der Analyse wurden Beispiele für die Übersetzung von lexikalischen Einheiten mit nationaler Semantik, Phraseologismen, Autorenmetaphern und stilistischen Figuren betrachtet. Der Vergleich der Texte zeigt, dass der Übersetzer ein breites Spektrum von Transformationen anwendet – von lexikalischen Substitutionen und Konkretisierungen bis hin zu stilistischen Anpassungen und Kompensationen, um den künstlerischen Effekt und die Verständlichkeit für das deutschsprachige Publikum zu bewahren. Es wurde festgestellt, dass die Übersetzung von „*Amadoka*“ ein Gleichgewicht zwischen Genauigkeit und Kreativität präsentiert und dabei die philosophische Tiefe sowie die bildhafte Komplexität des Originals bewahrt.

Die erzielten Ergebnisse ermöglichen es, die Gesetzmäßigkeiten der Übertragung eines individuellen ukrainischen Autorenstils in einen fremdsprachigen

Kontext nachzuvollziehen, und zeigen, dass literarische Übersetzung ein Prozess interkultureller Kommunikation ist, in dem sprachliche, kulturelle und ästhetische Faktoren miteinander verflochten sind. Der praktische Wert der Arbeit liegt in der Möglichkeit, ihre Ergebnisse im Unterricht von Übersetzungswissenschaft, Stilistik und Theorie des literarischen Textes sowie in der Ausbildung zukünftiger literarischer Übersetzer zu verwenden.

Schlüsselwörter: Übersetzung, lexikalisch-stilistische Analyse, literarische Übersetzung, Sofija Andruchowytsh, *Amadoka*, deutsche Sprache, Autorenstil, Übersetzungs transformationen.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ I ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕКЛАДУ ЛЕКСИЧНИХ І СТИЛІСТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРІВ	15
1.1 Поняття перекладу та трансформації	15
1.2 Лексичні трансформації у перекладі	21
1.3 Особливості перекладу стилістичних засобів художнього тексту	25
1.4 Своєрідності побудови наративу в романі «Амадока» Софії Андрухович: культурно-психологічний аспект	33
Висновки до розділу I	44
РОЗДІЛ II ПЕРЕКЛАД ЛЕКСИЧНИХ І СТИЛІСТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОМАНУ СОФІЇ АНДРУХОВИЧ «АМАДОКА»	45
2.1 Лексичні трансформації в перекладі роману «Амадока»	45
2.2 Способи передачі образних засобів у німецькому перекладі тексту «Амадока»	53
2.3 Стилiстичні особливості роману та їх переклад	60
Висновки до розділу II	65
ВИСНОВКИ	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	70

ВСТУП

Сучасний етап розвитку суспільства зумовлює розвиток перекладацького напрямку досліджень художніх текстів. Закономірно, що для науковців і дослідників має важливе значення вивчення перекладацьких трансформацій у нинішньому суспільстві. У час, коли інформація поширюється світом неймовірно швидко, виникає потреба якісного перекладу, оскільки основною вимогою є високий ступінь еквівалентності оригіналу. Нинішній процес глобалізації позначився на культурологічному дискурсі як особливому виді двомовної комунікації. Лінгвістична наука є важливим інструментом соціальної комунікації, що експлікує різноманітні зміни в суспільстві, до прикладу, на рівні виникнення неологічних одиниць на позначення нових понять та віднесення до пласту пасивної лексики слів, котрі виходять з ужитку, що зокрема є важливим для перекладацької діяльності. Це зумовлює певний інтерес до мови художніх текстів, які необхідно вивчати у контексті культурних репрезентацій. Осмислення саме лінгвістичних особливостей є важливим аспектом у процесі перекладу та досягненні високого рівня еквівалентності.

Перекладознавство як наука допомагає перетлумачувати тексти, які б відповідали оригіналу та зберігали структуру мови перекладу. Це дозволяє досягти рівноваги, коли читач занурюється в світ автора книги, добре розуміє сюжет та певні деталі, та не відчуває штучності оповіді.

Термін «перекладацька трансформація» в сучасних наукових дослідженнях використовується для встановлення зв'язку між мовою джерела та мовою перекладу. Перекладацька діяльність спонукає перекладача відповідати певним вимогам, тобто досягти адекватного перекладу та отримати якісний текст, подібний до оригіналу. Відомо, що неможливо досягнути точного перекладу, оскільки будь-які дві мови відрізняються за лексичним складом та граматичними конструкціями при побудові речень. Саме тому, перекладаючи текст, варто враховувати всі аспекти, оскільки можна отримати незрозумілу читачеві групу слів. Складність адекватної передачі оригінального тексту виникає через відмінності між мовами. Спеціаліст у галузі перекладу

зобов'язаний не лише відмінно знати мову оригіналу й мову, на яку перекладається текст, але й постійно вдаватися до різноманітних перетворень.

«Оскільки у процесі перекладацької діяльності неможливо використати буквальний словниковий відповідник, то перекладачеві доводиться перетворювати внутрішню форму слова або повністю замінювати це слово, що і розуміється як перекладацька трансформація» [20, с. 148]. У зв'язку з такою потребою перекладачів у теоретичному обґрунтуванні перекладацьких трансформацій лінгвісти почали розробку теорії стосовно перетворень у процесі перекладу та їх класифікації.

Над проблемою адекватного перекладу та перекладацьких трансформацій працювали Н. Хомський та Ю. Найда, А. В. Мамрак, В. В. Коптілов, І. В. Корунець, О. О. Селіванова та багато інших науковців.

Дослідники літератури у своїх працях описують перекладацькі трансформації як міжмовні перетворення, перебудову елементів тексту-оригіналу, перевираження змісту чи перефразування задля досягнення перекладацької еквівалентності. Відмінною рисою перекладацьких трансформацій вважається, на їх думку, їх міжмовний характер та їх спрямованість на досягнення адекватності перекладу.

Трансформаційна теорія перекладу отримала широкий розвиток у працях теоретика перекладу, лінгвіста та засновника теорії динамічної еквівалентності перекладу Біблії Юджина Найди. Як зазначає у своїй статті Г. В. Тащенко, «для Ю. Найди основним поняттям трансформаційної теорії є «трансформація», тобто багаторівневе реструктурування тексту відповідно до потреб мови перекладу» [59, с. 66].

У теорії перекладацьких трансформацій перекладач розглядається як «виконувач низки дій, що визначають як трансформації, які необхідні для передачі оригінального тексту мовою перекладу. Тобто перекладач за допомогою трансформацій може найповніше та найадекватніше передати одиниці однієї мови одиницями другої мови, через що лінгвісти визнають трансформації важливою складовою теорії перекладу» [59, с. 67].

Науковці вказують на важливість перекладацьких трансформацій у передачі лексичних і граматичних одиниць однієї мови іншою. В. В. Коптілов, український мовознавець, перекладач і теоретик перекладу вважає, що «перекладацькі трансформації – це численні та якісно різноманітні перетворення, які здійснюються задля досягнення перекладацької еквівалентності («адекватності») перекладу всупереч розбіжностям у формальних та семантичних системах двох мов» [29, с. 2].

Журавель Т. В. та Хайдарі Н. І. у своїй роботі «Поняття перекладацьких трансформацій та проблема їх класифікації» при визначенні перекладацьких трансформацій акцентують свою увагу на міжмовності: «Загалом перекладацькі трансформації можна вважати міжмовними перетвореннями, перебудовою вихідного тексту або заміною його елементів задля досягнення перекладацької адекватності та еквівалентності. Основними характерними рисами перекладацьких трансформацій є міжмовний характер та цілеспрямованість на досягнення адекватності перекладу» [19, с. 148].

Вітчизняні вчені-мовознавці Т. Кияк, А. Науменко та О. Огуй вважають, що «перекладацька трансформація реалізується в тексті перекладу за допомогою відповідних засобів (особливих прийомів щодо визначення мовних засобів, необхідних для адекватного перекладу), які допомагають зберегти риси авторського стилю при відповідному відтворенні змісту тексту перекладу» [24, с. 92].

Українська професорка, докторка філологічних наук О. О. Селіванова пропонує своє визначення: «перекладацька трансформація є перетворенням, модифікацією форми, або змісту й форми в перекладному тексті з метою досягнення балансу різних видів інформації та прагматичного впливу на адресата порівняно з текстом оригіналу» [56, с. 456].

Попри вагомий внесок багатьох вчених в розробку теорії та класифікації перекладацьких трансформацій, багато аспектів цієї проблеми ще не отримало достатнього висвітлення.

Стилістичні засоби синтаксичного рівня мають вагоме значення при усвідомленні художнього тексту. Вони відрають важливу роль у творенні

сюжету, стають основою змісту тексту, надають висловлюванню нової, особливої організації, яка дозволяє перейти від нейтральної форми викладу до емоційної, експресивно забарвленої. Основними синтаксичними засобами художньої виразності традиційно вважають інверсію, відокремлення, еліпсис, риторичні питання тощо. Однак у сучасній українській літературі цей перелік активно розширюється, адже письменники прагнуть створити нові образи, знайти незвичні способи викладу думок. Це зумовлює неухильний інтерес науковців до художньої творчості початку XXI ст.

Прозу відомої української письменниці, перекладачки й публіцистки Софії Андрухович вивчають переважно літературознавці (Т. Гребенюк, М. Крупка, Б. Матіяш). У мережі Інтернет можна натрапити на доволі численні інтерв'ю авторки, а її популярність поширилася далеко за межами України (це засвідчують переклади її творів різними європейськими мовами). Таке зацікавлення творчістю письменниці можна пояснити тим, що «вона завжди вражала своєю сміливістю і відкритістю, готовністю до експериментів і проживання інших життів... Відкрита світові і всьому новому, Софія Андрухович продовжує дивувати» [3, с. 46].

Роман «Амадока» С. Андрухович визначається літературознавцями як багатоплановий наратив, де основною ідейною віссю є взаємодія ідентичності, пам'яті, символів. Провідними символічними рушіями роману є ідея, філософема, парадокс, які не є характерними для сучасної української літератури. Зразком перетворення інтелектуального поруху на філософічний мікросвіт є концептуальне ціле твору. Завдячуючи такому вмінню Софії Андрухович її роман вважають не філософським трактатом, а художньою прозою.

Письменниця уникає конкретизації місця події та часу, зосереджуючись на символічному просторі, що дозволяє досліджувати складність людського буття через множинність вимірів реальності. Озеро Амадока є центральним символом твору та репрезентує невмирущість пам'яті, що є ключем до відтворення певних фрагментів історії та формування нових ідентичностей. Софія Андрухович створює метафору двосвіття, тобто нерозривності минулого

та сьогодення, індивідуального та національного через багатозначні образи (предмети побуту, фотографії). Роль пам'яті як складової національної ідентичності у творі є дуже важливою. Символічні спогади героїв, усвідомлення ними свого місця у світі залишають простір для подальших інтерпретацій та осмислення.

Однак лінгвістичні дослідження творчості Софії Андрухович на сьогодні не надто поширені, а мовні особливості прози письменниці потребують ретельного вивчення. Це зумовлює актуальність нашої роботи.

Актуальність роботи мотивується лінгво-гносеологічною значущістю проблем розвитку теоретичних досліджень щодо перекладацьких трансформацій та їх аналізу. Слушність роботи підсилюється також узагальненням теоретичного досвіду застосування трансформацій при перекладі та аналізу перекладацьких трансформацій у процесі роботи з художнім текстом.

Об'єкт дослідження – художній текст роману Софії Андрухович «Амадока» та його німецький переклад (Sofia Andruchowytch, «Die Geschichte von Romana. Das Amadoka-Epos», «Die Geschichte von Uljana. Das Amadoka-Epos», «Die Geschichte von Sofia. Das Amadoka-Epos». Residenz Verlag, 2023-24).

Предметом дослідження є переклад лексичних і стилістичних особливостей роману С. Андрухович «Амадока» на німецьку мову.

Метою дослідження є виявлення, аналіз і характеристика способів відтворення лексичних і стилістичних особливостей роману Софії Андрухович «Амадока» у німецькому перекладі, а також визначення перекладацьких стратегій і прийомів, що забезпечують адекватну передачу індивідуально-авторського стилю письменниці.

Поставлена мета мотивує конкретні **завдання**:

- окреслити теоретичні засади перекладу художнього тексту, зокрема поняття лексичних і стилістичних особливостей у контексті перекладознавства;
- проаналізувати основні підходи до перекладу індивідуально-авторського стилю та ідіостилю в сучасній перекладознавчій теорії;

– розглянути лексико-стилістичні особливості роману Софії Андрухович «Амадока» в оригіналі;

– дослідити способи перекладу лексичних (зокрема національно забарвлених, емоційно-експресивних, індивідуально-авторських) одиниць у німецькому перекладі твору;

– виявити та проаналізувати перекладацькі трансформації, використані для передачі стилістичних засобів оригіналу;

– узагальнити результати дослідження та сформулювати висновки щодо особливостей відтворення лексико-стилістичних характеристик твору у перекладі.

Методи дослідження. Задля досягнення мети у дослідженні використовуються такі методи:

– *описовий метод* застосовано для систематизації та узагальнення теоретичного матеріалу, що стосується проблеми перекладу лексичних і стилістичних особливостей художнього тексту;

– *порівняльно-зіставний метод* використано для зіставлення фрагментів оригіналу роману «Амадока» та його німецького перекладу з метою виявлення відповідностей і відмінностей у передачі лексичних і стилістичних засобів;

– *лінгвостилістичний аналіз* застосовано для дослідження художньо-естетичних особливостей тексту Софії Андрухович і способів їхнього відтворення у перекладі;

– *контекстуальний аналіз* використано для визначення функцій лексичних одиниць і стилістичних прийомів у межах контексту, що дозволяє оцінити адекватність їхнього перекладу;

– *метод компонентного аналізу* для виявлення семантичних особливостей окремих лексем та уточнення способів їхнього перекладу з урахуванням смислових і культурних відтінків.

Теоретичне значення роботи. Теоретичне значення дослідження поглибленні наукових уявлень про закономірності відтворення лексико-стилістичних особливостей сучасного українського художнього тексту в перекладі німецькою мовою. Результати дослідження розширюють положення

теорії перекладу щодо передачі індивідуально-авторських стилістичних засобів; конкретизують підходи до аналізу лексико-стилістичних трансформацій у міжмовному перекладі; доповнюють теоретичні засади перекладацької стилістики та порівняльного літературознавства; поглиблюють розуміння механізмів збереження художньої цілісності та стилістичної єдності при перекладі творів сучасної української прози. Отже, дослідження має вагомий внесок у розвиток теоретичних основ перекладознавства, зокрема у сфері українсько-німецького художнього перекладу.

Практичне значення роботи. Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості їх застосування у навчальному процесі, перекладацькій практиці та подальших наукових розвідках. Матеріали та висновки дослідження можуть бути використані для удосконалення методики викладання дисциплін «Теорія і практика перекладу», «Стилістика перекладу», «Лексикологія та лексикографія»; підготовки навчально-методичних матеріалів для студентів-філологів і перекладачів; розроблення практичних рекомендацій для перекладачів щодо адекватного відтворення лексико-стилістичних і культурно маркованих елементів українського художнього тексту; проведення подальших порівняльних досліджень у галузі українсько-німецького художнього перекладу; популяризації сучасної української літератури в німецькомовному культурному просторі. Результати дослідження можуть бути корисними для науковців, викладачів, перекладачів, літературознавців та всіх, хто цікавиться проблемами художнього перекладу та міжкультурної комунікації.

Наукова новизна дослідження полягає у комплексному аналізі лексичних і стилістичних особливостей перекладу роману Софії Андрухович «Амадока» німецькою мовою, що до цього часу не було предметом окремого перекладознавчого вивчення. У роботі уперше здійснено систематизацію лексико-стилістичних засобів оригінального тексту та визначено способи їх відтворення у німецькомовному перекладі; виявлено основні перекладацькі стратегії і трансформації, застосовані для передачі авторського ідіостилу; з'ясовано специфіку відтворення культурно маркованих одиниць, алюзій,

історичних та психологічних нашарувань тексту; уточнено зміст понять еквівалентності, адекватності та відтворення стилістичного ефекту у художньому перекладі сучасної української прози; сформульовано узагальнені висновки щодо взаємодії мовних, культурних і художніх чинників у процесі перекладу українського літературного тексту німецькою мовою. Таким чином, дослідження робить внесок у розвиток теорії художнього перекладу та сприяє глибшому розумінню специфіки міжмовної і міжкультурної комунікації в українсько-німецькому літературному контексті.

Апробація результатів дипломної роботи. Результати досліджень автора оприлюднювались у доповідях на конференціях: LIX-й Міжнародній науково-практичній конференції у м. Познань (Польща) (07 серпня 2025 року) та X Всеукраїнській науковій конференції молодих учених *Exploring, Linguistics, Literature and Intercultural Communication (ELLIC-2025)* (09 жовтня 2025 року, м. Івано-Франківськ).

Публікації. Результати дослідження викладено у тезах доповідей:

1). Сухаребська І. Ю. Роман Софії Андрухович «Амадока» – тема війни та пам'яті. *Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку: матеріали LIX-й Міжнародній науково-практичній конференції / за ред. І. В. Жукової, Є. О. Романенка.* м. Познань (Польща) : ГО «ВАДНД», 07 серпня 2025 р. С. 58–60.

2). Сухаребська І. Ю. Лесичні й стилістичні особливості перекладу роману «Амадока» С. Андрухович німецькою мовою. *X Всеукраїнська наукова конференція молодих учених Exploring, Linguistics, Literature and Intercultural Communication (ELLIC–2025)* (09 жовтня 2025 року). м. Івано-Франківськ, 2025.

Структура магістерської роботи складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаної літератури. Повний обсяг роботи становить 77 сторінок, список використаної літератури містить 70 найменувань.

ВИСНОВКИ

Проведені дослідження дають можливість стверджувати, що лексичні та стилістичні засоби відіграють важливу роль у творенні перекладу роману Софії Андрухович «Амадока», надають йому нової, особливої організації.

Розглянуті теоретичні аспекти дослідження перекладу та узагальнення думок учених дало можливість сформулювати визначення змісту категорії «перекладацька трансформація». Зокрема погоджуємося з думкою О.О. Селіванової, яка вважає, що «перекладацька трансформація є перетворенням, модифікацією форми, або змісту й форми в перекладному тексті з метою досягнення балансу різних видів інформації та прагматичного впливу на адресата порівняно з текстом оригіналу».

У процесі перекладацької діяльності перекладачеві випадає перетворювати внутрішню форму слова чи абсолютно замінювати це слово, використовуючи буквальний словниковий відповідник, що й розуміється як перекладацька трансформація.

Науковці та літературознавці у своїх дослідженнях доходять думки, що перекладацькі трансформації як міжмовні перетворення, сприяють перебудові деяких елементів тексту-оригіналу, зміни змісту чи перефразування, щоб досягнути перекладацької еквівалентності. Відмінною рисою перекладацьких трансформацій вважається їх міжмовний характер та направленість на досягнення адекватності перекладу.

Дослідники літератури пропонують поділити перекладацькі трансформації на наступні типи:

- лексичні: калькування; транскрипція; транслітерація; лексико-семантичні заміни (генералізація, конкретизація, модуляція);
- граматичні: дослівний переклад (нульова трансформація); членування речень; об'єднання речень; граматичні заміни (заміни частин мови, граматичних форм, членів речення, типів речення);
- лексико-граматичні: антонімічний, описовий переклад, компенсація.

До лексичних трансформацій науковці відносять: запозичення (*Entlehnun*), калькування (*Lehnübersetzung*), транскрипцію (*Transkription*),

транслітерацію (*Transliteration*), перестановку (*Permutation/Umstellung*), додавання (*Addition/Hinzufügung*), опущення (*Auslassung*). Останні три трансформації можуть застосовуватися в окремих випадках і на граматичному рівні.

Переклад стилістичних засобів художнього тексту є складним процесом, який вимагає від перекладача не лише досконалого розуміння мови, але й уміння відтворити авторський стиль, емоційні відтінки й художню цінність першотвору. Властивості такого виду перекладу є предметом вивчення теоретиками перекладу та літературознавцями. Твори художньої літератури виділяються серед творів інших функціональних стилів через пріоритетну роль художньо-естетичної комунікативної функції. Дослідники підкреслюють, що головною метою художнього тексту є створення художнього образу.

Для стилістичного перекладу важливо відтворити індивідуальний стиль. У кожного письменника свої унікальні мовні особливості, які визначаються як словниковим запасом, так і синтаксичною будовою, ритмікою тощо. Перекладач повинен враховувати цю індивідуальність та підбирати вирази, характерні цьому письменнику.

Важливо також зберегти інтонаційне забарвлення. Авторська інтонація визначає емоційний стан, настрій та темп тексту. У процесі перекладу важливо відтворити інтонацію автора так, щоб читач отримав аналогічний емоційний досвід. Важливу роль у стилістичному перекладі відіграє збереження мелодії мовлення та ритму.

У романі Софії Андрухович «Амадока» добре відображена ігрова стилістика художнього твору. У ньому акцентується увага на проблемних зонах у співвідношенні між правдою та вимислом. Наратив твору – це швидше вигадка з елементами достовірних фактів з історії, а непослідовне переплетення подій у романі засвідчує намагання авторки зобразити подібність вчинків людей різних епох та їх суміжність. Роман С. Андрухович «Амадока» свідчить про перехід від карнавальних-символічних та інтертекстуальних ігор з читачами до спонукання метамодерних пошуків першопричин впливу історичної пам'яті на сучасні події.

Під час аналізу перекладу тексту «Амадока» спостерігаємо звернення перекладача водночас до кількох перекладацьких трансформацій, їхнього комплексного поєднання в тексті задля збереження максимально близької до тексту-оригіналу семантики і досягнення стилістичного ефекту – драматизму, романтизму чи іронії.

Текст Софії Андрухович «Амадока» відображає комплекс різноманітних стилістичних, семантичних мовних засобів із контрастними значеннєвими відтінками, які створюють драматичний, романтичний, іронічний ефект, які створюють максимально повні, детальні образи. Текст насичений метафоричними, фразеологічними конструкціями, епітетами з різноманітною тональністю.

Переклад фразеологізмів у романі «Амадока» демонструє пріоритет функціональної адекватності над буквальним відтворенням. Відзначимо, що збережено емоційний ефект, прагматичну функцію та стильові особливості оригіналу, проте частково втрачається локальний культурний колорит.

Епітети в романі «Амадока» виконують багатofункціональну роль: вони формують психологічний портрет персонажів, створюють емоційне тло, допомагають унаочнити деталі та підкреслюють авторську оцінність. У перекладі на німецьку мову спостерігається тенденція до граматичних та семантичних трансформацій та підтверджує універсальність епітета як засобу художньої виразності.

Стилістичні ресурси синтаксичної системи художнього твору є складником індивідуального стилю письменника. Твори Софії Андрухович вирізняються специфікою художнього стилю, хист авторки знаходить відбиття в синтаксичній організації її прози.

У романі «Амадока» діалогічне й монологічне мовлення наче поєднуються, переплітаються в канві тексту. Своєрідне оформлення діалогів створює враження суцільного внутрішнього монологу в підсвідомості головного героя, що випадково виринає в його втраченій пам'яті.

Софія Андрухович використовує парцеляцію, тобто “стиснення інформації за допомогою чіткого виокремлення деякої мовної структури”, при

цьому авторка досягає “змістового виділення, динамізації, увиразнення, експресивізації певного фрагмента висловлення.

У творах письменниці спостерігаємо ампліфікацію однорідних членів речення, яка слугує епічності виразу. Її твору властива стилістична фігура повтору, яка дозволяє акцентувати увагу на найбільш важливих деталях сюжету.

Широкий набір стилістико-синтаксичних засобів у мові творів Софії Андрухович свідчить про ретельну роботу над текстом, про її увагу до найдрібніших деталей. Читач, завдячуючи майстерності письменниці, сприймає її прозу, та має можливість замислитися над суттєвими проблемами, заглибитися в роздуми оповідача роману.

Доходимо висновку, що мова художньої прози Софії Андрухович відзначається різноманіттям стилістичних ресурсів синтаксичної системи. Подальше вивчення синтаксичної організації художніх творів Софії Андрухович дасть змогу глибше розкрити особливості ідіостилу письменниці.